

Actualisatie
Quickscan natuurwaardenonderzoek
Nitertweg, Losser

In het kader
Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Nitertweg, Losser

In het kader Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Licens, Oldenzaal
Contactpersoon: Niels van Benthem

Projectnummer en versie: 832, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 28 juni 2016
Ligging projectgebied: Nitertweg, Losser		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

Samenvatting	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied	4
2.1 Situering	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen	5
3.2 Effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	5
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied	6
4. Gebiedsbescherming	6
4.1 Algemeen	6
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied	6
4.3 EHS/Natuurnetwerk Nederland en waardevolle wateren	7
4.4 Slotconclusie.....	8
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	8
5.1 Methode.....	8
5.2 Verwachting	9
5.3 Resultaten	9
5.4 Toetsingskader	10
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	11
5.6 Historische gegevens.....	12
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	13
6. Conclusies en advies.....	13
Bijlagen:.....	14

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de herontwikkeling van een perceel aan de Nitertweg in Losser. Er zijn plannen om het oude clubgebouw van de schaatsvereniging te slopen en te vervangen door een woning en om de natuurwaarden van het naastgelegen moerasgebied te versterken en te ontsluiten voor wandelaars. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde vogel-, amfibieën-, vleermuis-, en grondgebonden zoogdiersoorten.

Van de in het gebied nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

De in het gebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, doden en/of verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied, maar het is aannemelijk dat sommige vleermuissoorten het plangebied benutten als foerageergebied en dat sommige soorten de opgaande beplanting langs de randen van het plangebied als vliegrouete beschouwd. Deze functies worden door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en mogelijk minder algemene amfibieënsoorten. Door het slopen van het clubgebouw en het bouwen en bewonen van de nieuw te bouwen woning worden amfibieën niet verstoord, verwond of gedood. De voorgenomen activiteiten rondom het slopen en bouwen van de woning hebben geen wettelijke consequenties.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast het Natuurnetwerk Nederland, Natura2000-gebied of waardevolle waterloop. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal en de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit komen overeen met de consequenties van het uitgevoerde onderzoek uit 2011.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de herontwikkeling van een perceel aan de Nitertweg in Losser. Er zijn plannen om het oude clubgebouw van de schaatsvereniging te slopen en te vervangen door een woning en om de natuurwaarden van het naastgelegen moerasgebied te versterken en te ontsluiten voor wandelaars. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

Voorliggend rapport betreft een actualisatie van een soortgelijk onderzoek dat op 29 september 2011 is uitgevoerd in hetzelfde gebied. De bevindingen van dat onderzoek zijn beschreven in rapport nummer 61 van Natuurbank Overijssel (2011). Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie op basis van een nieuw bezoek aan het gebied.

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen in de oksel Nitertweg-Broekhoekweg, net ten westen van de dorpskern van Losser. Het is gelegen in het buitengebied. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan de dorpskern van Losser. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit een nat plas-dras graslandperceel met ruigte en spontane bosopslag aan de randen. Het bestond vroeger uit een visvijver-schaatsbaan welke enkele jaren geleden is gedempt om de komst van een atletiekbaan mogelijk te maken. Deze atletiekbaan is echter nooit gerealiseerd. De bodem bestaat uit een lemige ondergrond waardoor water op het maaiveld stagneert. Door het opspuiten van water in de winterdag, wordt het terrein ook gebruikt als schaatsbaan. Na de winter wordt het water weg gepompt en valt het terrein droog. In het plangebied zijn geen natte landschapselementen of andere permanente wateren aanwezig. Ten tijden van het onderzoek stond het perceel plas-dras omdat reeds begonnen was met het onder water zetten van het perceel t.b.v. de schaatsbaan.

Aan de oostzijde van het plangebied staan twee geschakelde gebouwen. Van het gebouw zijn bijna alle ramen ingegoooid, deuren losgebroken en delen van het plafond vernield. Het perceel wordt omzoomd door een hakhoutsingel met overstaanders (ratelpopulier).

Situering van het plangebied. Het plangebied wordt met de gele contour aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit bestaat uit het slopen van de aanwezige bebouwing, het bouwrijp maken van de bouwplaats en het bouwen van een vrijstaande woning. Het perceel ten westen van de bouwplaats wordt natuurtechnisch ingericht en krijgt de bestemming 'natuur'.

We onderscheiden de volgende werkzaamheden:

- Volledige sloop van de huidige gebouwen
- Bouwrijp maken bouwperceel
- Bouwen vrijstaande woning;
- Natuurtechnische inrichting van het overige perceel;

3.2 Effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied.

We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen door zaag, rooi- en bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect buiten het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

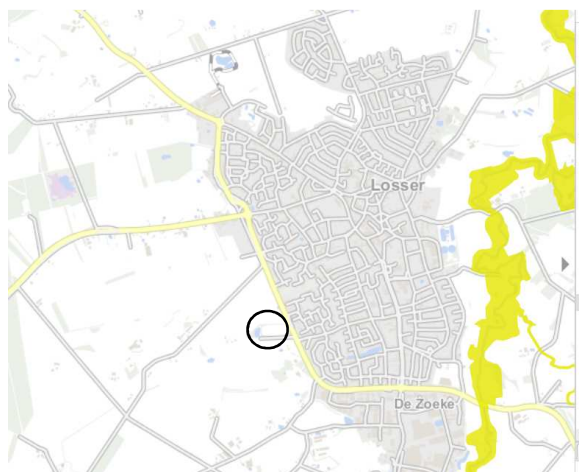
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in, of direct naast een Natura 2000-gebied. Op 1,2 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied Dinkelland. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van dit Natura 2000-gebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. (bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en het plangebied ligt niet in- of direct naast Natura2000-gebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd te worden.

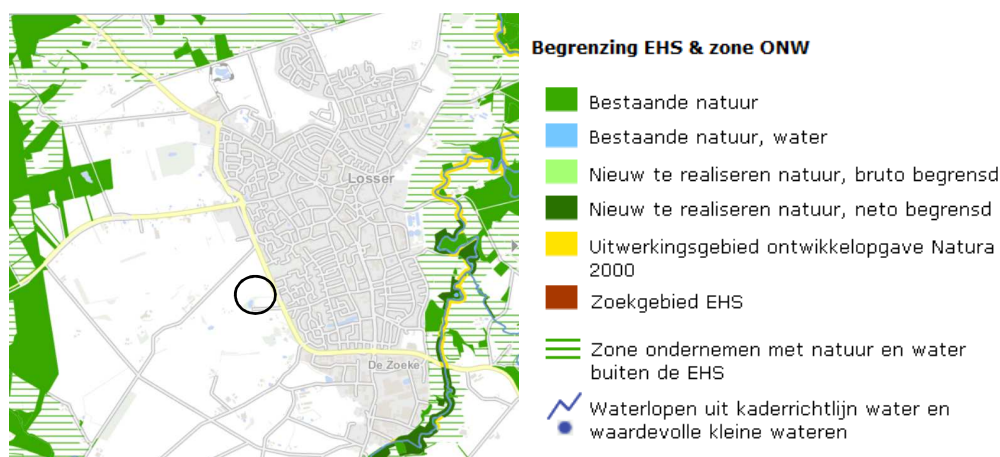
4.3 EHS/Natuurnetwerk Nederland en waardevolle wateren

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied ligt niet in of directe naast gronden die tot het NNN of waardevolle watergang behoren. Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 1,1 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN nabij het plangebied weergegeven.

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. (Bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN heeft.

Conclusie

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en waardevol water. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op deze gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in, of direct naast gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland, waardevol water of Natura2000-gebied behoren. Omdat de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit lokaal is, heeft deze geen negatief effect op gronden er buiten. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit neemt de oppervlakte niet af en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast. Er is geen nader onderzoek vereist in het kader van gebiedsbescherming.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 1 juni 2016 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (onbewolkt, temperatuur 16 °C en een zwak zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 1 juni tijdens daglichtperiode (middag)
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentieel aanwezige soorten in het onderzoeksgebied.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen en op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt en het plangebied geïsoleerd en op enige afstand van bekende vlieggebieden van beschermde soorten ligt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar libellen en op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kever- en mierensoorten. Geschikt leefgebied voor deze soorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissoorten. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan komen de volgende soortgroepen mogelijk in het gebied voor:

- Vogels
- Vleermuizen
- Grondgebonden zoogdieren
- Amfibieën

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die zijn vastgesteld in het onderzoeksgebied of waarvan vermoed wordt dat het plangebied tot het functionele leefgebied behoort worden in deze paragraaf besproken.

Broedvogels

Er zijn verschillende broedvogels in het plangebied vastgesteld waaronder soorten van jonge bossen, struweel, rietland en open water. In het gebied zijn onder andere merel, waterhoen, zanglijster, roodborst, winterkoning, heggenmus, tjiftjaf, houtduif, fitis, zwartkop en kleine karekiet waargenomen. Vogels nestelen in bomen, struiken, op het water, in riet, ruigte en in dichte vegetatie op de grond. Er broeden geen vogels in of aan het gebouw.

Vleermuizen

Verblijfplaats

Vleermuizen kunnen een verblijfplaats bezetten in gebouwen, bouwwerken en holen en gaten in bomen of achter boomschors. Er zijn in het plangebied geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen duiden.

Holenbomen ontbreken en de bebouwing wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd.

Foerageergebied

Vleermuizen benutten randen en kronen van opgaande loofbomen, open water, oevers, heideterreinen, bebouwde omgeving en (vochtige) hooilanden als foerageergebied. Het is aannemelijk dat verschillende vleermuissoorten het onderzoeksgebied benutten als foerageergebied. Daarbij gaat het mogelijk om soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de oppervlakte, heeft het plangebied mogelijk enige betekenis voor vleermuizen als foerageergebied.

Vliegroute

De beplanting langs de randen van het plangebied fungeren mogelijk als vliegroute voor sommige vleermuissoorten tussen verblijfplaatsen of tussen verblijfplaats en foerageergebieden.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het onderzoek geen beschermde soorten aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat minder zeldzame soorten (zoals vermeld in 'Tabel 1' van de Ff-wet) incidenteel in het plangebied voorkomen. Het gaat daarbij om soorten als bunzing, egel, haas, konijn, bosmuis, bruine rat en mol. Uitgezonderd de bosmuis en bruine rat, bezetten deze soorten geen vaste rust- of voortplantingslocatie in het plangebied. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied.

Amfibieën en reptielen

Er zijn in het onderzoeksgebied geen reptielen, maar wel amfibieën waargenomen. Aangenomen wordt dat het plangebied niet tot het functionele leefgebied van reptielen behoort. Geschikt habitat ontbreekt voor de meeste reptielensoorten en voor soorten waarvoor het plangebied mogelijk potentieel leefgebied vormt, ligt het plangebied te geïsoleerd ten opzichte van het normale verspreidingsgebied.

In het westelijke deel van het plangebied zijn groene kikkers (spec) waargenomen. Het is aannemelijk dat het westelijke deel van het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als meerkikker, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander behoort. Mogelijk behoort het westelijke deel tevens tot het functionele leefgebied van de poelkikker en kamsalamander. Poelkikkers en kamsalamanders benutten het water mogelijk als voortplantings- en overwinteringslocatie. De strooisellaag langs de rand van het plangebied wordt mogelijk door deze soorten als overwinteringslocatie gebruikt.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven

zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

(Broed)vogels

Van de in het plangebied nestelende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari. Nader onderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten geen vaste verblijfplaats in het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

M.b.t. foerageergebied

Het onderzoeksgebied is mogelijk voor sommige soorten van enig belang als foerageergebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de kwaliteit van het onderzoeksgebied als foerageergebied niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

M.b.t vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt mogelijk onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt deze (mogelijk) functie niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Door uitvoering van de voorgenomen activiteit worden mogelijk sommige soorten staat vermeld in tabel 1 van de Ff-wet verstoord, verwond of gedood. Voor deze soort geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren-doden-verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

Amfibieën bezetten mogelijk vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen in het plangebied. In het plangebied komen hoofdzakelijk soorten voor die vermeld staan in tabel 1 van de Ff-wet, maar mogelijk ook soorten die vermeld staan in tabel 3 van de Ff-wet.

Door het slopen van de bestaande bebouwing en het bouwen van een woning, worden deze soorten niet verstoord, verwond of gedood. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor beschermde amfibieënsoorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot een essentieel deel van functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op deze overige beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden soorten	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Diverse soorten	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	Beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Onbekend; mogelijk diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Onbekend	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Soorten tabel 1 en mogelijk tabel 3	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Alleen van toepassing bij aantasten moerasvegetatie en open water.
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstering van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde vogel-, amfibieën-, vleermuis-, en grondgebonden zoogdiersoorten.

Van de in het gebied nestelende vogelsoorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden.

De in het gebied voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren, doden en/of verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied, maar het is aannemelijk dat sommige vleermuissoorten het plangebied benutten als foerageergebied en dat sommige soorten de opgaande beplanting langs de randen van het plangebied als vliegroute beschouwd. Deze functies worden door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast.

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en mogelijk minder algemene amfibieënsoorten. Door het slopen van het clubgebouw en het bouwen en bewonen van de nieuw te bouwen woning worden amfibieën niet verstoord, verwond of gedood. De voorgenomen activiteiten rondom het slopen en bouwen van de woning hebben geen wettelijke consequenties.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast het Natuurnetwerk Nederland, Natura2000-gebied of waardevolle waterloop. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal en de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. De wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit komen overeen met de consequenties van het uitgevoerde onderzoek uit 2011.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaien vochtig/nat grasland												
maaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage

